

Către: Victoria MUNTEAN
Director
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

Nr. 13 din 14 martie 2022

Ref.: Opinie asupra proiectului Ordinului Directorului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind aprobarea Contractului standard pentru transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal către statele care nu asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal

Stimată doamnă Director,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „Asociație”).

Prin prezenta scrisoare, supunem atenției dumneavoastră opinia asociației asupra proiectului Ordinului Directorului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind aprobarea Contractului standard pentru transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal către statele care nu asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, precum urmează.

1. Potrivit pct. 3 lit. b) și c) din proiectul de Ordin, Centrul, în urma controlului asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal, poate dispune prin decizie suspendarea sau încetarea transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal de către părțile implicate, pentru a proteja drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice în legătura cu prelucrarea datelor lor cu caracter personal, în cazul în care: [...]
b) există posibilitatea nerespectării Contractului standard, iar transmiterea transfrontalieră a datelor caracter personal prezintă riscul prejudicierii drepturilor subiectului datelor cu caracter personal;
c) o autoritate competentă a stabilit că operatorul sau persoana împuternicită de operator a cărui activitate de prelucrare a datelor se desfășoară într-un stat care nu asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal nu a respectat Contractul standard.

În opinia noastră, temeiul menționat la lit. b) este foarte vag și creează premise pentru adoptarea unor decizii arbitrare sau subiective din partea Centrului. Totodată, considerăm că această prevedere contravine art. 32 alin. (5) din Legea nr. 133/2011, potrivit căruia transmiterea datelor cu caracter personal către statele care nu asigură un nivel adecvat de protecție poate avea loc dacă prelucrarea are loc în temeiul contractului standard pentru transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal, elaborat și aprobat de Centru, încheiat de către operatorul de date.

În ceea ce privește temeiul prevăzut la lit. c), considerăm că simpla nerespectare a Contractului standard, indiferent de gravitatea sau caracterul sistematic al faptei și fără adresarea unei somații prealabile părților privind remedierea încălcării, constituie o măsură administrativă disproporționată.

În acest context, se propune excluderea literelor respective.

2. Articolul 28 din Regulamentul general privind protecția datelor (în continuare - RGPD) prevede dreptul persoanei împuternicite de operator de a recruta o altă persoană împuternicită pentru efectuarea de activități de prelucrare specifice în numele operatorului¹, adică un subcontractant.

Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/914 a Comisiei din 04.06.2021 privind clauzele contractuale standard pentru transferul de date cu caracter personal către țări terțe în temeiul Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului (în continuare – Decizia 2021/914) stabilește clauzele contractuale standard pentru transferul de date cu caracter personal de la o persoană împuternicită către o altă persoană împuternicită (modulul 3).

Legea nr. 133/2011 nu conține norme similare cu art. 28 din RGPD, dar nici nu interzice recurgerea la subcontractanți, ceea ce înseamnă, potrivit principiilor generale de drept, că asemenea acțiune este permisă.

Lipsa unor asemenea prevederi în contractul standard ar crea obstacole nejustificate pentru activitatea de întreprinzător, fapt care ar putea avea ca efect creșterea costurilor desfășurării acestei activități, ratarea unor oportunități de afaceri, etc.

Prin urmare, proiectul Contractului standard ar trebui completat cu art. 9 și Anexa III din Decizia 2021/914, precum și celelalte prevederi ce țin de modulul trei din această decizie.

3. La clauza 7 lit. a) și b), referința trebuie să fie la completarea apendicelui și semnarea anexei I.A.
4. La clauza 8.6 din secțiunea II modulul 1, cuvântul “depersonalizare” trebuie înlocuit cu cuvântul “pseudonimizare”, așa cum prevede clauza 8.6 din secțiunea II modulul unu al Deciziei 2021/914.

Potrivit RGPD, „pseudonimizare” înseamnă prelucrarea datelor cu caracter personal într-un asemenea mod încât acestea să nu mai poată fi atribuite unei anume persoane vizate fără a se utiliza informații suplimentare, cu condiția ca aceste informații suplimentare să fie stocate separat și să facă obiectul unor măsuri de natură tehnică și organizatorică care să asigure neatribuirea respectivelor date cu caracter personal unei persoane fizice identificate sau identificabile.

Spre deosebire de datele pseudonimizate, datele depersonalizate sunt datele care nu sunt legate de o persoană fizică identificată sau identificabilă sau datele cu caracter personal care sunt anonimizate astfel încât persoana vizată nu este sau nu mai este identificabilă (recitalul 26 din RGPD).

---

¹ (2) Persoana împuternicită de operator nu recrutează o altă persoană împuternicită de operator fără a primi în prealabil o autorizație scrisă, specifică sau generală, din partea operatorului. În cazul unei autorizații generale scrise, persoana împuternicită de operator informează operatorul cu privire la orice modificări preconizate privind adăugarea sau înlocuirea altor persoane împuternicite de operator, oferind astfel posibilitatea operatorului de a formula obiecții față de aceste modificări.

(4) În cazul în care o persoană împuternicită de un operator recrutează o altă persoană împuternicită pentru efectuarea de activități de prelucrare specifice în numele operatorului, aceleași obligații privind protecția datelor prevăzute în contractul sau în alt act juridic încheiat între operator și persoana împuternicită de operator, astfel cum se prevede la alineatul (3), revin celei de a doua persoane împuternicite, prin intermediul unui contract sau al unui alt act juridic, în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern, în special furnizarea de garanții suficiente pentru punerea în aplicare a unor măsuri tehnice și organizatorice adecvate, astfel încât prelucrarea să îndeplinească cerințele prezentului regulament. În cazul în care această a doua persoană împuternicită nu își respectă obligațiile privind protecția datelor, persoana împuternicită inițială rămâne pe deplin răspunzătoare față de operator în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor acestei a doua persoane împuternicite.

De asemenea, Legea nr. 133/2011 definește noțiunea de *depersonalizare a datelor* drept modificarea datelor cu caracter personal astfel încât detaliile privind circumstanțele personale sau materiale să nu mai permită atribuirea acestora unei persoane fizice identificate sau identificabile ori să permită atribuirea doar în condițiile unei investigații care necesită cheltuieli disproporționate de timp, mijloace și forță de muncă.

Legislația națională nu ar trebui să impună restricții mai dure decât RGPD pentru transferul categoriilor speciale de date cu caracter personal.

5. Clauza 8.7 din secțiunea II modulul 1 trebuie completată cu celelalte cazuri menționate la art. 32 alin. (5) din Legea nr. 133/2011, în care poate avea loc transmiterea datelor cu caracter personal către statele care nu asigură un nivel adecvat de protecție, și anume:

a) dacă prelucrarea are loc în temeiul unui acord sau tratat semnat între Republica Moldova și țara de destinație; [...]

c) în cazul necesității de a încheia ori executa un acord sau contract între subiectul datelor cu caracter personal și operator ori între operator și o persoană terță în interesul subiectului datelor cu caracter personal; [...]

e) dacă sunt urmărite scopuri jurnalistice, artistice, științifice, literare sau de arhivare în interes public;

f) către alte companii ori organizații din același grup cu operatorul de date, cu condiția respectării regulilor corporatiste obligatorii, aprobate de statele indicate la alin. (2) lit. a), sau a celor aprobate de Centru;

g) dacă aceasta este necesară pentru satisfacerea unui interes public major, precum apărarea națională, securitatea statului sau ordinea publică, pentru buna desfășurare a procesului penal ori pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în justiție, cu condiția ca datele cu caracter personal să fie prelucrate în legătură cu acest scop și numai pentru perioada necesară realizării acestui scop.

Același lucru este prevăzut la clauza 8.7 lit. (ii) din secțiunea II modulul unu al Deciziei 2021/914, care face referință la art. 46 și 47 din RGPD².

---

² (2) Garanțiile adecvate menționate la alineatul 1 pot fi furnizate fără să fie nevoie de nicio autorizație specifică din partea unei autorități de supraveghere, prin:

(a) un instrument obligatoriu din punct de vedere juridic și executoriu între autoritățile sau organismele publice;

(b) reguli corporatiste obligatorii în conformitate cu articolul 47;

(c) clauze standard de protecție a datelor adoptate de Comisie în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 93 alineatul (2);

(d) clauze standard de protecție a datelor adoptate de o autoritate de supraveghere și aprobate de Comisie în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 93 alineatul (2);

(e) un cod de conduită aprobat în conformitate cu articolul 40, însoțit de un angajament obligatoriu și executoriu din partea operatorului sau a persoanei împuternicite de operator din țara terță de a aplica garanții adecvate, inclusiv cu privire la drepturile persoanelor vizate; sau

(f) un mecanism de certificare aprobat în conformitate cu articolul 42, însoțit de un angajament obligatoriu și executoriu din partea operatorului sau a persoanei împuternicite de operator din țara terță de a aplica garanții adecvate, inclusiv cu privire la drepturile persoanelor vizate.

(3) Sub rezerva autorizării din partea autorității de supraveghere competente, garanțiile adecvate menționate la alineatul (1) pot fi furnizate de asemenea, în special, prin:

(a) clauze contractuale între operator sau persoana împuternicită de operator și operatorul, persoana împuternicită de operator sau destinatarul datelor cu caracter personal din țara terță sau organizația internațională; sau

(b) dispoziții care urmează să fie incluse în acordurile administrative dintre autoritățile sau organismele publice, care includ drepturi opozabile și efective pentru persoanele vizate.

6. La clauza 8.3 din secțiunea II modulul 2 referința trebuie să fie la “o copie a prezentelor clauze, inclusiv a apendicelui”, dar nu “a anexei”. A se vedea clauza 8.3 din secțiunea II modulul II al Deciziei 2021/914.
7. Clauza 8.8 din secțiunea II modulul 2 ar trebui completată cu celelalte cazuri menționate la art. 32 alin. (5) din Legea nr. 133/2011, în care poate avea loc transmiterea datelor cu caracter personal către statele care nu asigură un nivel adecvat de protecție, și anume:

a) dacă prelucrarea are loc în temeiul unui acord sau tratat semnat între Republica Moldova și țara de destinație; [...]

c) în cazul necesității de a încheia ori executa un acord sau contract între subiectul datelor cu caracter personal și operator ori între operator și o persoană terță în interesul subiectului datelor cu caracter personal; [...]

e) dacă sunt urmărite scopuri jurnalistice, artistice, științifice, literare sau de arhivare în interes public;

f) către alte companii ori organizații din același grup cu operatorul de date, cu condiția respectării regulilor corporatiste obligatorii, aprobate de statele indicate la alin. (2) lit. a), sau a celor aprobate de Centru;

g) dacă aceasta este necesară pentru satisfacerea unui interes public major, precum apărarea națională, securitatea statului sau ordinea publică, pentru buna desfășurare a procesului penal ori pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în justiție, cu condiția ca datele cu caracter personal să fie prelucrate în legătură cu acest scop și numai pentru perioada necesară realizării acestui scop.

Același lucru este prevăzut la clauza 8.8 lit. (ii) din secțiunea II modulul doi al Deciziei 2021/914, care face referință la art. 46 și 47 din RGPD.

8. La clauza 8.1 lit. b) din secțiunea II modulul 3, sintagma “dreptului Uniunii sau ale dreptului intern” trebuie înlocuită cu sintagma “legislației naționale”.
9. Clauza 10 trebuie completată cu prevederile clauzei 11 lit. b), c), e) și f) din Decizia 2021/914, care se aplică atât modului trei, cât și modulului unu și doi:

“(b) În cazul unui litigiu între un subiect de date și una dintre părți în ceea ce privește respectarea prezentelor clauze, partea în cauză depune toate eforturile pentru a soluționa litigiul pe cale amiabilă în timp util. Părțile se informează reciproc cu privire la astfel de litigii și, după caz, cooperează pentru soluționarea acestora.

(c) În cazul în care subiectul de date invocă un drept al terțului beneficiar în temeiul clauzei 3, importatorul de date acceptă decizia subiectului de date:

(i) de a depune o plângere la autoritatea de supraveghere din Republica Moldova sau la autoritatea de supraveghere competentă în temeiul clauzei 12;

(ii) de a sesiza instanțele competente în sensul clauzei 18.

(d) Importatorul de date respectă o decizie obligatorie în temeiul legislației naționale aplicabile.

(e) Importatorul de date este de acord cu faptul că alegerea făcută de subiectul de date nu va aduce atingere drepturilor sale materiale și procedurale de a introduce acțiuni în despăgubire în conformitate cu legislația aplicabilă.”

10. La clauza 11, pentru modulul 2 trebuie prevăzut un alt set de prevederi, conform clauzei 12 modulul doi din Decizia 2021/914:

“(a) Fiecare parte este răspunzătoare față de cealaltă (celelalte) parte (părți) pentru orice prejudicii pe care le cauzează celeilalte (celorlalte) părți prin orice încălcare a prezentelor clauze.

(b) Importatorul de date este răspunzător față de subiectul de date, iar subiectul de date are dreptul de a primi despăgubiri pentru orice prejudicii materiale sau morale pe care importatorul de date sau subcontractantul acestuia le cauzează persoanei vizate prin încălcarea drepturilor terțului beneficiar în temeiul prezentelor clauze.

(c) Fără a aduce atingere dispozițiilor prevăzute la litera (b), exportatorul de date este răspunzător față de subiectul de date, iar subiectul de date are dreptul de a primi despăgubiri pentru orice prejudicii materiale sau morale pe care exportatorul de date sau importatorul de date (sau subcontractantul acestuia) le cauzează subiectului de date prin încălcarea drepturilor terțului beneficiar în temeiul prezentelor clauze. Această dispoziție nu aduce atingere răspunderii exportatorului de date și, în cazul în care exportatorul de date este o persoană împuternicită de operator care acționează în numele unui operator, răspunderii operatorului în temeiul Legii nr. 133/2011.

(d) Părțile convin că, în cazul în care răspunderea exportatorului de date este stabilită în temeiul literei (c) pentru prejudiciile cauzate de importatorul de date (sau de subcontractantul acestuia), acesta are dreptul de a solicita de la importatorul de date recuperarea acelei părți din despăgubiri care corespunde părții de răspundere a importatorului de date pentru prejudiciul cauzat.

(e) În cazul în care mai multe părți sunt responsabile pentru un prejudiciu cauzat subiectului de date ca urmare a încălcării prezentelor clauze, toate părțile responsabile sunt răspunzătoare în solidar, iar subiectul de date are dreptul de a introduce o acțiune în justiție împotriva oricăreia dintre aceste părți.

(f) Părțile convin că, în cazul în care răspunderea uneia dintre părți este stabilită în temeiul literei (e), aceasta are dreptul de a solicita de la cealaltă (celelalte) parte (părți) recuperarea acelei părți din despăgubiri care corespunde părții (părților) sale (lor) de răspundere pentru prejudiciul cauzat.

(g) Importatorul de date nu poate să invoce comportamentul unei persoane împuternicite de operator sau al unui subcontractant pentru a nu fi tras la răspundere.”

11. Clauza 12 nu conține careva prevederi și trebuie completată cu prevederile clauzei 13 din Decizia 2021/914:

“(a) Autoritatea de supraveghere responsabilă cu asigurarea respectării de către exportatorul de date a Legii nr. 133/2011 în ceea ce privește transferul de date, astfel cum se prevede în anexa I.C, acționează în calitate de autoritate de supraveghere competentă.

(b) Importatorul de date este de acord să se supună jurisdicției autorității de supraveghere competente și să coopereze cu aceasta în cadrul oricăror proceduri menite să asigure respectarea prezentelor clauze. În special, importatorul de date este de acord să răspundă cererilor de informații, să facă obiectul unor audituri și să se conformeze măsurilor adoptate de autoritatea de supraveghere, inclusiv măsurilor reparatorii și compensatorii. Acesta furnizează autorității de supraveghere o confirmare scrisă a faptului că s-au întreprins acțiunile necesare.”

12. Clauza 15 lit. d) trebuie completată cu prevederile din clauza 16 lit. d) din Decizia 2021/914, aplicabile modulului patru (modulul 3 din proiectul de contract standard):

“[Pentru modulul 3: Datele cu caracter personal colectate de exportatorul de date din Republica Moldova care au fost transferate înainte de rezilierea contractului în temeiul literei (c) sunt șterse imediat în întregime, inclusiv orice copie a acestora.]”

13. La clauza 15 lit. e), prima frază trebuie completată la final cu textul “care se referă la transmiterea de date cu caracter personal cărora li se aplică prezentele clauze”, așa cum prevede clauza 16 lit. e) din Decizia 2021/914. O decizie a Centrului privind lista statelor care asigură un nivel adecvat de protecție a datelor poate servi temei pentru revocarea acordului de a respecta Contractul standard numai dacă această decizie vizează statul către care are loc transmiterea datelor.
14. La clauza 16, prevederile propuse sunt aplicabile modulului 3 (modulul patru conform Deciziei 2021/914). Legislația aplicabilă pentru modulul 1 și 2 trebuie să fie legislația Republicii Moldova, în mod similar cu clauza 17 din Decizia 2021/914.
15. La clauza 17, prevederile propuse sunt aplicabile modulului 3 (modulul patru conform Deciziei 2021/914). Clauza trebuie completată cu prevederile aplicabile pentru modulul 1 și 2, în mod similar cu clauza 18 din Decizia 2021/914:
  - “(a) Orice litigiu care decurge din prezentele clauze trebuie soluționat de instanțele din Republica Moldova.
  - (b) Un subiect de date poate să depună o acțiune în justiție împotriva exportatorului de date și/sau a importatorului de date în Republica Moldova.
  - (c) Părțile convin să se supună jurisdicției acestor instanțe.”
16. La Anexa II, sintagma “măsuri de depersonalizare” trebuie înlocuită cu sintagma “măsuri de pseudonimizare”, așa cum prevede Anexa II din Decizia 2021/914.

Așa cum am remarcat mai sus, potrivit RGPD, „pseudonimizare” înseamnă prelucrarea datelor cu caracter personal într-un asemenea mod încât acestea să nu mai poată fi atribuite unei anume persoane vizate fără a se utiliza informații suplimentare, cu condiția ca aceste informații suplimentare să fie stocate separat și să facă obiectul unor măsuri de natură tehnică și organizatorică care să asigure neatribuirea respectivelor date cu caracter personal unei persoane fizice identificate sau identificabile.

Spre deosebire de datele pseudonimizate, datele depersonalizate sunt datele care nu sunt legate de o persoană fizică identificată sau identificabilă sau datele cu caracter personal care sunt anonimizate astfel încât persoana vizată nu este sau nu mai este identificabilă (recitalul 26 din RGPD). De asemenea, Legea nr. 133/2011 definește noțiunea de *depersonalizare a datelor* drept modificarea datelor cu caracter personal astfel încât detaliile privind circumstanțele personale sau materiale să nu mai permită atribuirea acestora unei persoane fizice identificate sau identificabile ori să permită atribuirea doar în condițiile unei investigații care necesită cheltuieli disproporționate de timp, mijloace și forță de muncă.

Legislația națională nu ar trebui să impună restricții mai dure decât RGPD.

17. Deoarece contractul standard va reglementa transmiterea transfrontalieră a datelor, fiind semnat cu parteneri străini, considerăm oportun ca acesta să fie redactat în format bilingv, iar una dintre limbile de redactare a contractului să fie limba engleză.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații suplimentare.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>